

Mnenje Odbora regij o Zeleni knjigi o energetske učinkovitosti ali Narediti več z manj

(2006/C 192/03)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju Zelene knjige o energetske učinkovitosti (KOM (2005) 265 končno);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 7. junija 2005, da v skladu s prvim odstavkom člena 256 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor zaprosi za mnenje o tej temi;

ob upoštevanju sklepa predsednika Odbora z dne 16. novembra 2005, da komisijo za trajnostni razvoj zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

ob upoštevanju mnenja Odbora z dne 17. junija 2004 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitosti končne rabe energije in energetskih storitvah, KOM(2003) 739 končno — 2003/0300 (COD) — CdR 92/2004 fin ⁽¹⁾;

ob upoštevanju mnenja Odbora z dne 20. novembra 2002 o predlogu odločbe Evropskega parlamenta in Sveta za sprejem večletnega programa za ukrepe na področju energije: Inteligentna energija za Evropo (2003–2006) (KOM(2002) 162 končno — 202/0082 COD) — CdR 187/2002 fin ⁽²⁾;

ob upoštevanju mnenja Odbora z dne 15. novembra 2001 o zeleni knjigi Komisije „K evropski strategiji za varnost oskrbe z energijo“ (KOM(2000) 769 končno) — CdR 38/2001 fin ⁽³⁾;

ob upoštevanju mnenja Odbora z dne 15. novembra 2001 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energijskih lastnostih zgradb (KOM(2001) 226 končno — 2001/0098 COD) — CdR 202/2001 fin ⁽⁴⁾;

ob upoštevanju mnenja Odbora z dne 13. decembra 2000 o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu za izboljšanje energetske učinkovitosti v Evropski uniji (KOM(2000) 247 končno) — CdR 270/2000 fin ⁽⁵⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja Odbora (CdR 216/2005 rev.1), ki ga je komisija za trajnostni razvoj sprejela 1. decembra 2005, poročevalec: g. Bernd VÖGERLE, podpredsednik Avstrijske zveze občin (AT/PES),

na 63. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja 2006 (seja z dne 16. februarja) soglasno sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

ali Bolgariji, je potrebna diverzifikacija oskrbe z energijo v Evropi. Zelena knjiga o energetske učinkovitosti omogoča zmanjšanje celotne odvisnosti od nafte in zemeljskega plina in na osnovi tega oblikovanje evropskega akcijskega načrta;

Odbor regij

1.1 **pozdravlja** zeleno knjigo Evropske komisije in tudi pobude za povečanje energetske učinkovitosti na splošno, še posebej z vidika sedanjih trendov, ki v naslednjih 15 letih napovedujejo povečanje porabe energije v celotni Evropski uniji za 10 %;

1.2 **poudarja** izreden pomen energetske učinkovitosti, zlasti ob upoštevanju sedanje krize na trgu s plinom. Za kar največje zmanjšanje energetske odvisnosti, kot se sedaj kaže v Ukrajini

1.3 **pozdravlja** upoštevanje vseh možnih ravni (evropske, nacionalne, regionalne in lokalne) za izvajanje ukrepov in pri tem **opozarja** na načelo subsidiarnosti;

1.4 **se zaveda**, da energetska učinkovitost bistveno prispeva k doseganju vseh treh pomembnih ciljev energetske politike, ki so varnost oskrbe, varstvo okolja in podnebja ter konkurenčnost.

1.5 **poudarja** pomen socialne razsežnosti ukrepov za doseganje energetske učinkovitosti, ki vključuje ustvarjanje in zagotavljanje delovnih mest na lokalni in regionalni ravni ter zaščito potrošnikov pred previsokimi stroški energije;

⁽¹⁾ UL C 318 z dne 22. 12. 2004, str. 19

⁽²⁾ UL C 73 z dne 26. 3. 2003, str. 41

⁽³⁾ UL C 107 z dne 3. 5. 2002, str. 13

⁽⁴⁾ UL C 107 z dne 3. 5. 2002, str. 76

⁽⁵⁾ UL C 144 z dne 16. 5. 2001, str. 17

1.6 **opozarja**, da oblikovanje nadaljnjih predpisov na področju energetske učinkovitosti za države članice ne bi smelo potekati prehitro. Kot je Komisija sama navedla v zeleni knjigi, je EU že sprejela oz. pripravlja veliko ukrepov, povezanih z energetske učinkovitostjo, ki pa doslej še niso mogli pokazati učinkov ali jih je treba šele izvesti. Sem spadajo na primer direktiva o zgradbah, direktiva o soproizvodnji električne energije in toplote (direktiva SPET), direktiva o trgovanju z emisijami in direktiva o energetske učinkovitosti;

1.7 **opozarja** tudi na dejstvo, da ima veliko držav članic in regij že izdelane strateške načrte in akcijske programe z zelo podobnimi cilji in učinki, kakor jih zahteva zelena knjiga. Kot primer lahko navedemo strategijo o zaščiti podnebja (od ratifikacije Kjotskega protokola dalje), državne načrte za razdelitev pravic (v okviru trgovanja z emisijami) in zmanjševanje škodljivih snovi v zraku (v okviru Direktive o največji dovoljeni količini emisij v državi za določene škodljive snovi v zraku — Direktiva NEC). Kratkoročno se je zato treba osredotočiti na dosledno uresničevanje obstoječih načrtov in ne na izdelavo novih načrtov, povezanih z energetske učinkovitostjo.

Kot kažejo izkušnje z izvajanjem teh načrtov, gre pri tem predvsem za ukrepe, ki jih je mogoče sprejeti zelo hitro, njihovi učinki pa bodo vidni šele čez nekaj časa;

1.8 **opozarja** na številne pobude na lokalni in regionalni ravni s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije, ki so javnosti dostopne na mnogih spletnih straneh. Omenimo lahko primere dobre prakse iz cele Evrope, ki so zbrani na spletnih straneh „ManagEnergy“ in „Energie Cites“⁽⁶⁾;

1.9 **priznava**, da je povečanje energetske učinkovitosti pravzaprav politika majhnih korakov. Le-ti se izvajajo predvsem na lokalni in regionalni ravni, ki je blizu državljanom in ima zato nalogo ozaveščanja;

1.10 **opozarja** na dejstvo, da je težko uskladiti cilje EU na področju liberalizacije energetskih trgov (večja konkurenca in s tem padec cen) ter energetske učinkovitosti. Padajoče cene ne spodbujajo energetske učinkovitosti. Poleg tega obnova električnih zamuja zaradi preslabih pogojev za investicije;

1.11 **meni**, da so ukrepi za pospeševanje politike, usmerjene v povpraševanje, na liberaliziranem energetskem trgu smiselni. Na trgu energije ima to za posledico vključevanje okoljskih stroškov v potrošniško ceno in zagotavljanje enakega dostopa do omrežja. Strategije za povečanje energetske učinkovitosti imajo osrednjo vlogo tam, kjer je treba ustvariti protitež sedanji politiki, usmerjeni v ponudbo;

2. Priporočila Odbora regij

2.1 **zahteva**, da se načrti na področju energetske učinkovitosti — če bo sprejeta odločba o njihovi uvedbi — oblikujejo

za obdobje 5 let z največ dvema vmesnima ocenama. Praksa je pokazala, da načrti in ocene, ki se jih pripravlja vsako leto, ne prinašajo zadovoljivih rezultatov in zato niso smiselni (vprašanje 3);

2.2 **še posebej poudarja**, da je pri pripravi ukrepov na vsak način treba upoštevati različne že dosežene rezultate in možnosti v posameznih državah članicah. Za vsak ukrep je treba najprej izdelati analizo stroškov in koristi;

2.3 **se ne strinja** s pripravo absolutnih ciljev za povečanje učinkovitosti. Preprečiti je namreč treba, da bi imele tiste države članice, ki so doslej manj skrbno ravnale z energijo, prednost pred konkurenco. Države članice, ki so že dosegle prihranke energije ali uporabljajo še posebej učinkovite tehnologije, imajo manj možnosti za nadaljnje povečanje učinkovitosti. Zato bi bile pri izvajanje absolutnih ciljev v slabšem položaju;

2.4 namesto tega **priporoča** sistem primerjalne analize (benchmarking), s katerim bi na podlagi analize različnih podnebnih razmer in že doseženih rezultatov posameznih držav na področju energetske učinkovitosti oblikovali predloge za nacionalne cilje energetske učinkovitosti za vsako državo članico posebej. Te nacionalne cilje bi nato lahko vključili v evropske standarde in tako omogočili pravičnejše upoštevanje nacionalnih posebnosti ter že doseženih rezultatov;

2.5 **meni**, da je treba mehanizem trgovanja z emisijami oblikovati na takšen način, da bo število emisijskih certifikatov, ki jih posamezna elektrarna po ustreznem prehodnem obdobju dobi v okviru načrta za razdelitev pravic, v skladu z načrtovano proizvodnjo elektrike in toplote v elektrarni s plinsko turbino in s soproizvodnjo električne energije in toplote. To bi bila velika spodbuda za povečanje energetske učinkovitosti pri proizvodnji električne energije (vprašanje 13);

2.6 **predlaga** razmislek o emisijskih certifikatih za industrijo, katerih razdeljevanje bi temeljilo na podobnem izračunu. Vsaka tovarna bi dobila le toliko emisijskih certifikatov, kot ustreza načrtovani proizvodnji v tovarni z najvišjimi standardi na področju energetske učinkovitosti. Ta ukrep bi pomenil, da bi stroške morali nositi onesnaževalci; na ta način bi privarčevali veliko energije in CO₂ (vprašanje 2);

2.7 **zahteva**, da se dopusti odobritev državne pomoči za ukrepe, ki spodbujajo okoljske inovacije in izboljšave produktivnosti s ciljem povečanja energetske učinkovitosti. To bi lahko bila pomoč za investicije, vključno s podporo inovativnim energetsko učinkovitim tehnologijam, za katere ne velja obveznost priglasitve. Energetska učinkovitost pa bi lahko bila tudi

⁽⁶⁾ <http://www.managenergy.net/gp.html>

<http://www.energie-cites.org/page.php?lang=en&dir=3&cat=3&sub=3>

splošno merilo za dodeljevanje okoljske pomoči, kar poteka predvsem na lokalni in regionalni ravni; **zagovarja** skupinske izjeme pri dodeljevanju pomoči za pospeševanje energetske učinkovitosti ali vsaj dovolj visoke mejne vrednosti, da bi zmanjšali administrativne stroške in morebitne zamude pri izvajanju takšnih projektov (vprašanje 5);

2.8 **zagovarja** upoštevanje meril energetske učinkovitosti na področju javnih naročil na vseh ravneh (evropski, nacionalni, regionalni in lokalni). Z večjim povpraševanjem po učinkovitih napravah, vozilih, zgradbah in podobnem bi lahko spodbudili industrijo k razvoju in znižanju cene teh izdelkov, saj znaša njihov delež 16 % BDP EU. V zvezi z ekološkimi merili javnih naročil lahko opozorimo na bogate izkušnje v državah članicah;

2.9 **odklanja** pa obvezujoča pravila za dodeljevanje javnih naročil, saj mora veliko regionalnih in lokalnih oblasti gospodariti z zelo skromnim proračunom. Namesto tega bi bilo treba finančno šibke lokalne oblasti primerno seznaniti s prednostmi javnih naročil za energetske učinkovite projekte, tako da bi se lahko same odločale med najcenejšim ali najboljšim ponudnikom (vprašanje 6);

2.10 **pozdravlja** programe za financiranje energetske učinkovitih projektov. Za regionalno in lokalno raven pa velja, da lahko dodeljevanje finančnih sredstev in postavljanje zahtev poteka izključno prostovoljno in ob upoštevanju proračuna (vprašanja 7 in 22);

2.11 **poziva** Komisijo, da merila energetske učinkovitosti upošteva na vseh političnih področjih, za katera je pristojna EU. Še posebej na področju strukturnih in kohezijskih skladov, razvoja podeželja in podpore raziskovanju bi Komisija lahko določila, da je energetska učinkovitost obvezujoč kriterij pri izbiri projekta. To je lahko tudi neposredna spodbuda za lokalno in regionalno raven (vprašanje 12);

2.12 **odklanja** razširitev oz. poostreitev direktive EU o zgradbah, dokler ni izdelana ocena učinka sedanje direktive. Pred razširitvijo direktive o zgradbah je treba predvideti dovolj časa za oceno sedanjega dokumenta (vprašanje 8);

2.13 **se zavzema** za intenzivnejše delo javnosti na vseh ravneh. Kampanje se morajo dotikati nacionalne, regionalne ali lokalne ravni. Izvesti jih je treba predvsem za tista področja, kjer imajo ciljne skupine resnično več praktičnih možnosti ukrepanja. Pri tem bi bilo zaželeno sodelovanje Evropske komisije ali njenih predstavništev v državah članicah z regionalno in lokalno ravnjo;

2.14 **poudarja** potrebo po informacijah in usposabljanju, ki se ne bi smeli omejevati na tiste, ki poklicno delajo na področju

energije, temveč bi morali zajeti še posebej tiste, ki delajo izven področja energije, na primer arhitekta, gradbena podjetja, nosilce projektov, načrtovalce in upravljalce infrastrukture;

2.15 **se v celoti zavzema** za pospeševanje uporabe objektov, v katerih poteka sproizvodnja energije in toplote. Poleg zavzetega izvajanja direktive o SPET se mora tudi s tem povezan trg toplotne energije hitreje razvijati kot doslej (vprašanje 13);

2.16 **podpira** sanacijo starejših — neučinkovitih — toplovodnih omrežij, kar bi zelo pomembno prispevalo k pospeševanju energetske učinkovitosti in poziva države članice, da v ta namen uporabijo sredstva iz strukturnih in kohezijskih skladov;

2.17 **podpira** poziv Evropskega parlamenta Komisiji, da predlaga zakone za učinkovit trg toplotne energije in sistemov hlajenja. Za lokalno raven je učinkovita uporaba toplotne energije ravno tako pomembna kot smiselne rešitve na področju sistemov hlajenja. Zaradi klimatskih naprav se je poraba električne energije v vročih mesecih v zadnjih letih izredno povečala. Ker je za trg toplotne energije in sistemov hlajenja na osnovi gradbenih prepisov pristojna lokalna raven, bi bila posebna politika obveščanja in svetovanja tudi v tem primeru zelo pomembna. Treba bi bilo vplivati na odločitve lokalne ravni v prid večji energetske učinkovitosti. Inovativni primeri s področja toplovodnih omrežij in omrežij za hlajenje so na voljo na zgoraj navedeni spletni strani, kjer so zbrani primeri dobre prakse;

2.18 **zagovarja** poudarjanje in pospeševanje decentralizirane proizvodnje, ki jo navaja zelena knjiga, vendar opozarja, da je treba natančno preučiti razmerje med zmogljivostjo elektrarn in lokalno porabo. Tudi tukaj bi bilo treba uporabljati sproizvodnjo električne energije in toplote kot posebej učinkovito obliko proizvodnje. Lokalna uporaba proizvedene toplote še posebej zagotavlja energetske učinkovitost;

2.19 **poudarja**, da je treba tudi na področju pridobivanja energije iz obnovljivih virov energije paziti na energetske učinkovitost in po možnosti racionalno ravnati z obstoječimi viri. Če se gradijo nove elektrarne, je treba najprej na najboljši možni način organizirati porabo energije na vseh področjih, nato pa sistem oskrbe prilagoditi takšni porabi. Pri tem je treba — ob sodelovanju pristojnih lokalnih in regionalnih oblasti ter v skladu z nacionalnimi zakoni — upoštevati in preveriti tudi naslednje dejavnike: lokacijo, vrsto tehnologije, velikost objekta in stopnjo izkoriščenosti;

2.20 **je proti** sistemu dodeljevanja belih certifikatov za energetske učinkovitost, kjer je dobavitelj dolžan uvesti ukrepe varčevanja z energijo na ravni končnih uporabnikov. Obstaja

bojazen, da bi bili stroški uvedbe in delovanja dodatnega sistema trgovanja višji kot prihranek, dosežen s takšnim sistemom. Poleg visokih administrativnih stroškov bi bilo tudi pravično razdeljevanje certifikatov še težje kot pri trgovanju z emisijami (vprašanje 15);

2.21 **zahteva** dodatne investicije v izgradnjo lokalnega javnega potniškega prometa in železniške infrastrukture. Zmanjšanje avtomobilskega prometa lahko dolgoročno pričakujemo samo, če bodo imeli posamezniki potniki (vozniki avtomobilov) na voljo primerne alternative; v tej povezavi **pozdravlja** dejstvo, da Evropska komisija lokalni in regionalni ravni priznava pravico do samoodločanja pri izvajanju storitev splošnega pomena, kot je to navedeno v predlogu uredbe Komisije o storitvah javnega potniškega cestnega in železniškega prometa. S tem se lokalnim in regionalnim oblastem

priznava njihov pomen pri zagotavljanju lokalnega javnega potniškega prometa;

2.22 **poziva** Komisijo, da tudi industrijo zadoži za pripravo različnih ukrepov, s katerimi bi pospešila znižanje maloprodajnih cen za energetske učinkovite naprave in tehnologije za obnovljive vire energije; **se strinja** z mnenjem Evropskega parlamenta, da so bila dosežena omembe vredna znižanja stroškov v zadnjih letih, vendar se morajo stroški nižati še naprej, saj bodo ukrepi za povečanje energetske učinkovitosti le na ta način privlačni za javnost;

2.23 **meni**, da se je EU **dolžna** — z vidika razmeroma visokih okoljskih standardov, ki veljajo v Evropi — v STO pogajati za tarifne ali netarifne ugodnosti za energetske učinkovite proizvode.

V Bruslju, 16. februarja 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu o evropskih politikah, ki zadevajo mlade o obravnavi skrbi mladih v Evropi— izvajanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva

(2006/C 192/04)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu o evropskih politikah, ki zadevajo mlade: o obravnavi skrbi mladih v Evropi — izvajanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva (KOM(2005) 206 končno);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 30. maja 2005, da se v skladu s členom 265 (1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti z Odborom posvetuje o tej temi;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 25. julija 2005, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadoži za oblikovanje mnenja o tej temi;

ob upoštevanju Evropskega pakta za mlade (zaključki predsedstva Evropskega sveta v Bruslju (22. and 23. marca 2005) 7619/05 dodatek 1);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta — ustanovitev programa *Mladina v akciji* za obdobje 2007-2013 ⁽¹⁾ (CdR 270/2004 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu o posledičnih ukrepih k beli knjigi *Nova spodbuda za evropsko mladino* — Predlog za skupne cilje na področju prostovoljnih dejavnosti mladih in o sporočilu

⁽¹⁾ KOM(2004) 471 končno

⁽²⁾ UL C 71 z dne 22.3.2005, str. 34